

Igor DEKANIĆ

GEOPOLITIKA ENERGIJE

Uloga energije u suvremenom globaliziranom gospodarstvu

broj stranica: 403

broj poglavlja: 8

broj referencija i citirane literature: 149

vrsta djela: sveučilišni udžbenik

Profesor Igor Dekanić u knjizi raspravlja o pitanjima i problemima energije s kojima se suočavamo u suvremenom svijetu. Energiju promatra u kontekstu razvoja gospodarstva, ali je također promatra u kontekstu geopolitike, odnosno međunarodnog djelovanja koje izaziva sukobe i napetosti u suvremenom svijetu. Energija koju dobivamo iz fosilnih goriva omogućila je gospodarski razvoj i ukupni razvitak čovječanstva. Usporedo sa svim dobicima, međutim, rastu i opasnosti za čovjeka i prirodu što se vrlo često zanemaruje. Pitanje energije, pristupa i distribucije prema potrošačima samo su neka pitanja koja se pojavljuju u geopolitičkim istraživanjima. Suvremeni svijet i njegov razvoj ovisni su o energentima i njihovom redovitim pristizanju potrošačima. Energija je vezana uz prostor koji se pojavljuje kao nalazište, područje transporta, te kao tržište na kojem se nalaze krajnji potrošači. Geopolitika energije upravo se bavi proučavanjem spomenuta tri prostora između kojih se stvara vrlo dinamični sadržaj i odnosi u kojima se vrlo često koristi sila.

U današnjem globalnom svijetu prostor ima drugačiju ulogu od one koju je imao u razdoblju stvaranja prvih globalnih geopolitičkih pogleda, ali se njegova obilježja u kontekstu geopolitike energije još uvijek uzimaju kao relevantni sadržaji u geopolitičkim analizama. S obzirom na sadržaj i teme koje autor obrađuje, možemo zaključiti da se radi o iznimno značajnim pitanjima vezanim uz budućnost energije i razvoj globalnog gospodarstva.

Ova knjiga je pisana kao sveučilišni udžbenik na visokoj razini informiranosti i pristupa spomenutim pitanjima kao i recentna inozemna djela iz tog područja objavljena na engleskom jeziku. Pristup u djelu omogućava visoku razinu prihvatljivosti široj čitateljskoj publici, ali će poslužiti i kao vrijedno štivo svima koji se bave spomenutim pitanjima.

Knjiga *GEOPOLITIKA ENERGIJE* daje značajni doprinos raspravama o važnim pitanjima geopolitike, međunarodnih odnosa i međunarodne sigurnosti. Autor je uspio u svojoj namjeri prikazivanja važnih procesa vezanih uz energiju u suvremenom svijetu. Osim opisa dosadašnje uloge energije u razvoju suvremenog svijeta, autor daje i različite prognoze o tome kako će energije i svi problemi vezani uz nju djelovati na razvoj ljudske civilizacije u budućnosti. Prikazao je relevantne događaje i aktere, te njihove politike koje su oblikovale specifičnu dinamiku u međunarodnim odnosima vezanim uz energiju i njezino korištenje.

Knjiga *GEOPOLITIKA ENERGIJE: Uloga energije u suvremenom globaliziranom gospodarstvu* pisana je s namjerom rasvjetljavanja značajnih pitanja i procesa vezanih uz energiju i razvoj suvremenog gospodarstva. Posebnu pozornost autor posvećuje geopolitici energije, pomoću koje analizira vrlo dinamične odnose između različitih aktera u globalnom prostoru. Obrađene su teme vezane uz ulogu energenata u razvoju svijeta u 20. stoljeću, s posebnim osvrtom na ulogu nafte. U toj analizi prikazuje svu povezanost nafte s globalnim političkim događanjima gdje je vrlo često bilo prisutno nasilje, ali i drugi procesi koji su bili manje poznati široj javnosti. Vrlo uspješno i informativno upućuje čitatelje na svu složenost odnosa koji se razvijaju u međunarodnom prostoru, a vezani su uz naftu i uopće energiju. Posebnu pozornost posvećuje fenomenu rasta međunarodne moći Rusije koja se temelji upravo na energiji. Osim nafte, Rusija ima velike kapacitete plina, te svojim energetskim politikama nastoji osigurati što veće tržište u prostoru Europe, čime postaje značajan strateški igrač u svijetu energije. Za razliku od mnogobrojne literature koja obrađuje pitanje energije, Igor Dekanić u svojoj knjizi upozorava na posljedice za okoliš čovjeka koje se pojavljuju korištenjem energije iz fosilnih goriva. Svoju studiju autor zaokružuje pitanjima vezanim uz moguće sukobe oko energije, kao i izazove s kojima ćemo se susretati u budućnosti.

Recenzent:

Prof. dr. sc. Vlatko Cvrtila

Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu